



Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě  
Partyzánské nám. 7, 702 00 Ostrava

## ROČNÍ ZPRÁVA – 2015

Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě, Partyzánské nám. 7, 702 00 Ostrava je státní příspěvková organizace.

ZÚ je ze zákona plátcem daně z přidané hodnoty. Plnění jsou využívána jak k činnostem osvobozeným od daně - § 75, tak k uskutečňování ekonomických činností (poskytování služeb za účelem získání příjmů) - § 72 zák. č. 235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty v platném znění, tj. k uskutečňování zdanitelných plnění.

Postavení a hlavní činnost zdravotních ústavů je dána ustanovením § 86 zákona č. 258/2000 Sb., kde jsou také v souvislosti s jejich zřízením jmenovitě uvedeny a Statutem. Jejich hlavní činnost spočívá ve vyšetřování a měření složek životních a pracovních podmínek, výrobků, biologického materiálu, provádění biologických expozičních testů pro účely výkonu státního zdravotního dozoru, a dále sledování ukazatelů zdravotního stavu obyvatel, monitorování faktorů životního prostředí, životních a pracovních podmínek pro hodnocení a řízení zdravotních rizik a pro činnost orgánů ochrany veřejného zdraví, podíl na provádění místních programů ochrany a podpory zdraví, výchova k podpoře a ochraně veřejného zdraví, poskytování poradenských a ostatních služeb. Dále pak poskytování závodní preventivní péče, specializované diagnostické a ambulantní péče v oblastech mikrobiologie, imunologie, alergologie a parazitologie, provádění genotoxických a cytogenetických laboratorních vyšetření, vyšetření anti-HIV protilátek, referenční činnost, klinické hodnocení účinků léčiv, zajištění infekčních převozů, očkovacích látek a zdravotnických prostředků a ohniskovou dezinfekci, dezinfekci a deratizaci.

V roce 2015 činily **dotace zřizovatele na provoz** 4,5% z celkového rozpočtu, a to:

- |                    |                                                                                       |
|--------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| • 8.600.000,-- Kč  | na dorovnání mzdových prostředků spojených s navýšením platů                          |
| • 363.660,-- Kč    | na zajištění zamezení šíření hemoragické horečky Ebola v ČR                           |
| • 10.000.000,-- Kč | na realizaci imisního monitoringu                                                     |
| • 160.000,-- Kč    | na zajištění pylového monitoringu (Havířov a Havlíčkův Brod)                          |
| • 1.100.000,-- Kč  | na zřízení, provoz a činnost nových Poraden AIDS                                      |
| • 300.000,-- Kč    | na činnost NRL pro hluk                                                               |
| • 400.000,-- Kč    | na činnost NRL pro legionely                                                          |
| • 200.000,-- Kč    | na monitoring vnitřního prostředí v mateřských školkách                               |
| • 21.594,-- Kč     | na rezidenční místa – akredit. vzdělávání obor hyg. a epidemiologie                   |
| • 18.000,-- Kč     | na rezidenční místa – akreditované vzdělávání obor ochrana a podpora veřejného zdraví |

V roce 2015 byly Zdravotnímu ústavu se sídlem v Ostravě poskytnuté **zřizovatelem dotace na investiční akce**:

- akce id.č. 235V223001201 „ZÚ Ostrava – kontejner na tekutý dusík“ pro skladování vzorků v parách tekutého dusíku ve výši 670.315,80 Kč, a to:

Výdaje OSS a dotace ze státního rozpočtu

450.454,76 Kč



- akce id.č. 235V332001201 „ZÚ Ostrava – osobní automobily - nákup“ pro řešení problematiky HIV/AIDS ve výši 762.511,-- Kč, a to:

Výdaje OSS a dotace ze státního rozpočtu 528.511,-- Kč

- akce id.č. 235V333001201 „ZÚ Ostrava – EMG Holter“ pro hodnocení zdravotního rizika přetěžování pohybového aparátu – lokální svalové zátěže horních končetin ve výši 605.000,-- Kč, a to:

Výdaje OSS a dotace ze státního rozpočtu 348.000,-- Kč

Všechny limity a termíny byly dodrženy.

A dále investiční dotace na projekty spolufinancované z **rozpočtu Evropské unie** a z prostředků finanční mechanismů:

CZ.1.02/2.1.00/11.13405 Aktualizace a digitalizace databáze emisí REZZO I až IV - Moravskoslezský kraj 135V32Q001004 z MZ ve výši 13 327 566,15 Kč,  
z SFŽP ve výši 1 203 114,60 Kč

CZ.1.02/2.1.00/12.15758 Doplnění a inovace systémů sledování a hodnocení imisní zátěže na území ČR na zdraví obyvatel 135V32Q001101 ve výši 34 652 967,30 Kč.

Programy spolufinancované z prostředků EU - neinvestiční

Projekt CZ.3.22/1.2.00/09.01610 „Informační systém kvality ovzduší v oblasti Polsko-Českého pohraničí ve Slezském a Moravskoslezském regionu“ – doúčtování ve výši 1 585 609,89 Kč.

#### **Ostatní dotace 2015 - neinvestiční**

Projekt TA02021267 „Kvantifikace znečištění ovzduší a z něj vyplývajících zdravotních rizik v malých sídlech České republiky a systém řešení“ – 437 000,-- Kč

Projekt 00999/2014/ŽPZ „Provoz projektu Informační monitorovací systém průmyslového znečištění v Moravskoslezském kraji v roce 2014“ – 900 000,-- Kč

Projekt 2181/2012/OŽP „Provoz automatických měřících stanic umístěných v Ostravě-Radvanicích, Ostravě-Bartovicích a Ostravě-Mariánských Horách a provádění měření imisních koncentrací škodlivin v ovzduší“ – 1 877 020,-- Kč

Posouzení karcinogenního rizika prachu černouhelných dolů – kohortová studie - Horníci OV – 458 558,-- Kč.

#### **Vymáhání pohledávek a úroků z prodlení**

Podle ust. § 14 odst.5 zák. č. 219/2000 Sb., v platném znění jsme včas a řádně vymáhali závazky dlužníků (pohledávky) včetně úroku z prodlení (poplatek z prodlení) a sjednaných smluvních sankcí. Splatné pohledávky byly u dlužníka upomínány průběžně. Odeslání písemné upomínky předchází vymáhání telefonické, osobní urgencye, elektronickou poštou..., a to v úzké spolupráci s odbornými pracovníky hygienických laboratoří a obchodním odd.

Pokud pohledávky za rok 2015 nepřevýšily proti témuž dlužníkovi (§ 35 odst. 2 zák. č. 219/2000 Sb.) částku 1000,-- Kč, byla po urgenci předána škodní komisi k návrhu na upuštění od vymáhání. Ostatní pohledávky nad 1000,-- Kč byly po urgencích spolu se všemi písemnými podklady (faktura, kalkulační výkaz, protokol, smlouva, objednávka, upomínky...) předány k vymáhání právnímu oddělení.

#### **Nevymožené Pohledávky – škodní komise**

Škodní komisi jsou předány k posouzení pohledávky dle § 35 odst. 2 zákona č. 219/2000 Sb., kdy jmenovitá hodnota pohledávky včetně příslušenství nepřesahuje 1.000,-- Kč a dále nedobytné pohledávky (zejména marné soudní konkursní, exekuční řízení nebo nevymožené zůstatky z poměrného uspokojení z konkursu, insolvence) dle § 35 odst. 1 zákona č. 219/2000 Sb.

Písemným rozhodnutím škodní komise se pohledávky vyvedly z účetní evidence zápisem 557/311. Po zvážení konkrétních případů a možnosti dalšího vymáhání se pohledávky dále evidují na podrozvahových účtech zápisem 905/999, tzn., že je zde předpoklad, že dlužník svoji povinnost zcela nebo zčásti splní nebo bude plněno jinou osobou anebo z potřeb našeho subjektu vyplývá nutnost jejich sledování. Na podrozvahových účtech se evidují po dobu 3 let a poté budou přezkoumány možnosti



jejich eventuálního dalšího právního vymáhání. V případě rozhodnutí právního odd. o jejich zbytečné (u neperspektivních, obtížně vymahatelných nedobytných pohledávek, u kterých by byl nulový nebo minimální předpoklad být jen částečné úhrady), budou tyto pohledávky odúčtovány opačným zápisem 999/905.

Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě na podrozvahových účtech neeviduje penalizační faktury, pohledávky právnické osoby, která byla vymazána z obchodního rejstříku a pohledávky právnických osob v insolventi, která je soudem zastavena pro nedostatek majetku, resp. v rozhodnutí se uvádí, že zjištěný majetek nestačí k uspokojení věřitelů a pohledávka je starší 3 let, pohledávky právnické osoby, která byla vymazána z obchodního rejstříku.

Celková výše pohledávek odepsaných během roku 2015 činila 318.765,50 Kč.

## **Tabulka – přehled neukončených soudních sporů, exekučních řízení, insolvenčních řízení**

### **Dlouhodobý majetek**

ZÚ v roce 2015 postupoval takto: **Dlouhodobý hmotný majetek**, jehož doba použitelnosti je delší než jeden rok a pořizovací cena je vyšší než 40 tis. Kč, je veden na SÚ 021, 022, 031, 032 a 036. Odpisy jsou účtovány rovnoměrným způsobem, daňové a účetní jsou odlišné. **Dlouhodobý nehmotný majetek** je veden na SÚ 013 a 014 v poř. ceně vyšší než 60 tis. Kč a dobou použitelnosti delší jednoho roku. Účetně se odepisuje rovnoměrným způsobem. První odpis je vždy následující měsíc od zařazení. **Technické zhodnocení** u jednotlivých položek dlouhodobého majetku tato účetní jednotka eviduje na účtech 044 100 Uspořádací účet TZ DNM a 045 100 Uspořádací účet TZ DHM. Pokud v kalendářním roce nepřevyší částku 40 tis. Kč na jednotlivý dlouhodobý hmotný majetek, je hodnota převedena na účet 549 500 TZ hmotného majetku. Jestliže je tato částka převýšena, pořizovací cena majetku se o tuto částku zvýší a ta se účtuje na SÚ 021, 022. Jestliže tech. zhodnocení nehmotného dlouhodobého majetku za kalendářní rok nepřevyší částku 60 tis. Kč, pak se účtuje na 518 500. Technické zhodnocení vyšší než 60 tis. Kč během roku navyšuje vstupní cenu nehmotného majetku a účtuje na SÚ 013 nebo 014. Účetní odpisy se účtují ze zvýšené vstupní ceny majetku, daňové ze zvýšené vstupní ceny snížené o již uplatněné odpisy.

Pozemky a umělecká díla se neodepisují. U majetku určených k prodeji je odpis pozastaven.

Odpisy daňové – dle zákona 586/1992 Sb. o daních z příjmů,

Odpisy účetní – dle zákona 563/1991 Sb. §28.

Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě v roce 2015 změnil metodu odpisování tím, že zrušil hranici významnosti ve výši 5 % zůstatkové ceny z ocenění dlouhodobého majetku a tuto skutečnost zohlednil úpravou odpisového plánu v kartách majetků:

- Z důvodu zrušení 5 % zbytkové hodnoty, kde bylo odpisování na této hodnotě již pozastaveno, bylo odepisování znovu povoleno a prodlouženo.

- U majetků, které jsou stále odepisovány, ovšem nastavení jejich životnosti bylo nízké, byla jejich životnost prodloužena.

Nové nastavení odpisového plánu v kartách majetků naplňuje ustanovení § 28 odst. 6 zákona o účetnictví a § 66 odst. 1 vyhlášky č. 410/2009 Sb., podle kterých se majetek odepisuje v průběhu jeho používání a do výše jeho ocenění v účetnictví. K nově nastavené životnosti v kartách odepisovaného majetku se vyjádřili inventární pracovníci při inventarizacích majetku a podle toho byl odpisový plán dále upraven.

Majetky pořízené z investičních dotací (mimo poskytnutých dotací od zřizovatele) se časově rozlišují po dobu jejich odpisu na základě výpočtu transferového podílu na účtech 403 112/671 112.

V roce 2015 probíhaly inventarizace Zdravotního ústavu se sídlem v Ostravě dle Příkazu ředitele č. 124/2015 v souladu s ustanovením zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s vyhláškou č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů a Českými účetními standardy pro některé vybrané účetní jednotky, které vedou účetnictví podle vyhlášky č. 410/2009 Sb. a podle vyhlášky č. 270/2010 Sb. o inventarizaci majetku a závazků.

Inventarizace veškerého majetku a závazků byla provedena v souvislosti s řádnou roční účetní uzávěrkou ke dni 31. 12. 2015, rozvahovým dnem bylo datum 31. 10. 2015.

Průběh inventarizace:



Od listopadu 2015 probíhaly řádné i předávací inventarizace dlouhodobého hmotného majetku, drobného dlouhodobého hmotného majetku, dlouhodobého nehmotného majetku, drobného dlouhodobého nehmotného majetku, majetku vedeného v operativní evidenci, zapůjčeného majetku cizích organizací, zapůjčeného majetku dle smluv, majetku v pronájmu, drahých kovů, to je majetku evidovaného na účtech 013, 014, 018, 021, 022, 028, 031, 032, 036, 901 200, 902 300, 966 100 uvedeného v inventurních soupisech s tímto výsledkem:

Manko: zcizení při měření OV\_DDHM\_016968 Cyklopočítač Polar, poř. cena 7 824, rok pořízení 2007. Projednáno Škodní komisí dne 30. 12. 2015.

Přebytky: 2 ks čerpadel 224-52MTX, v. č. 14531463 a v. č. 145314464, oceněny á 15 082 Kč.

Manko i přebytky byly proúčtovány v uzávěrce za 12/2015.

V roce 2015 byly pořízeny investice ve výši PC 67 264 054 Kč. Dotace činily 50 373 214 Kč, vlastní zdroje 16 890 840 Kč. Majetky pořízené z investičních dotací (mimo poskytnutých dotací od zřizovatele) se časově rozlišují po dobu jejich odpisu na základě výpočtu transferového podílu na účtech 403112/671112. V roce 2015 bylo takto proúčtováno 14.559.658 Kč.

15.6.2015 na příjmový účet MZ byly poukázány odvody výnosů z prodeje nemovitého majetku ve výši 4.699.000,-- Kč, a to za

OV\_DHM\_100957 Pozemek 414, zast. plocha, PC Kč 133 139, prodejní cena Kč 139706,

OV\_DHM\_100899 Budova Hutařova č.p. 542, PC Kč 4 344 971, prodejní cena Kč 4 559 294.

Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě využil v roce 2015 k věrnému obrazu hospodaření také **dohadných položek**, a to:

účet 388 – dohadné účty aktivní

Zde se účtují pohledávky za pojišťovnou, pokud na konci roku není známa přesná částka náhrady v případě úhrady škodní události. Účtuje se 388/649 a v dalším období 241/388 při úhradě od pojišťoven. Dále zde účtujeme provedené služby (převážně zdravotní výkony od ZP), které nebyly vyfakturovány k okamžiku uzavírání účetních knih a faktura bude vystavena až v následujícím účetním období – účtujeme 388/602. V následujícím účetním období na základě vydaných faktur zrušíme dohadné účty aktivní zápisem 311/388.

Dohadné položky aktivní – účet 388100 – částka 3 500 000,-- Kč (tabulka A)

účet 389 – dohadné účty pasivní

Zde je účtováno o závazcích na konci roku – např. nevyfakturované dodávky materiálu, dodávky el. energie, plynu, tepla, vodné, stočné apod. a u kterých není známa přesná částka. Účtuje se: u služeb 518/389, u dodávek materiálu 112/389 a v dalším období po obdržení faktury 389/321.

Dohadné položky pasivní – účet 389100 – částka 3 342 737,30 Kč (tabulka B)

účet 389200 – částka 4 000 000,00 Kč (tabulka A)

## Čerpání nákladů

Dnem nabytí účinnosti zákona č. 115/2012 Sb. byla dokončena restrukturalizace zdravotních ústavů. Předpokládaný počet zaměstnanců po restrukturalizaci do ZÚ se sídlem v Ostravě měl být 657. V rámci dalšího zefektivnění práce a snížení nákladů k 31.12.2015 činil průměrný přepočtený počet zaměstnanců 445,82. A jak se v praxi ukazuje, je to nejnižší možná hranice k plnění stanovených úkolů. Stále přísnější legislativní náročnost zdravotních služeb a stoupající nároky na neuvěřitelně rostoucí administrativu (např. vzdělávání zdrav. pracovníků, zákon o registru smluv, zavádění kontrolních registru, rostoucí exekuční řízení s dopadem na personální a mzdovou agendu) si žádají posílení. I tak převážnou část činí osobní náklady. Dosahují 48% celkových nákladů. 17% finančních prostředků rozpočtu je vydáno na speciální zdravotnický materiál (diagnostika, půdy, agary, léčivé přípravky, očkovací látky...). Ostatní materiál jako chemikálie, plyny, sklo, PHM, náplně do tiskáren apod. tvoří 5,5% nákladů. Služby představují náklady v rozsahu 15%, a to především za svoz vzorků, opravy a servis, kalibrace, poštovné. Náklady na odpisy činí 7,7% a energie 2,5%. Další náklady pak představuje neuznané DPH (2,2%), cestovné, daně, pojištění, akreditace a další.

## Tvorba výnosů

V roce 2015 činily dotace zřizovatele na provoz 4,5% z celkového rozpočtu.

Jiné příjmy a výnosy než ze státního rozpočtu:

- příjmy od zdravotních pojišťoven tvořily v roce 2015 cca 49 % veškerých příjmů,



- příjmy z vlastní činnosti v oblasti ochrany veřejného zdraví (laboratorní analýzy, expertní činnost a zdravotní služby) 31 % příjmů,
- SZD 6%,
- další zdroje – projekty, programy EU, granty 7%,
- nájem, úroky, apod. představují zbývající 2,5 %.

Celkové výnosy v roce 2015 opět klesly, a to především v oblasti poskytovaných služeb klinickými laboratořemi. Přes veškerou snahu nemůže ZÚ jako státní příspěvková organizace konkurovat obchodním praktikám takových společností, jako je společnost Synlab czech s.r.o., skupina Agel, ALS Czech Republic, s.r.o. apod. Pouze vzhledem k intenzivní celoroční práci s klientem se nám podařilo pokles výnosů minimalizovat.

Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě **dosáhl vyrovnaného hospodářského výsledku**, tak jak bylo na rok 2015 zřizovatelem stanoveno. Na vyrovnaném hospodářském výsledku roku 2015 se významně podílel účelový příspěvek ve výši 25.600.000,-- Kč určený na 2. kolo dokončení Strategického hlukového mapování poskytnutý v listopadu 2014. Z této dotace na 2. kolo dokončení Strategického hlukového mapování, jejíž čerpání bylo stanoveno do 30.6.2015 bylo v roce 2014 vyčerpáno 1.174.361,41 Kč. V I. pololetí 2015 byla tedy čerpána dotace ve výši 24.425.638,59 Kč a byla zaúčtována do výnosů na účet 671105 – Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů a v našem a vnitřním účetním členění na AÚ – ostatní účelové dotace od zřizovatele. Dále byly ZÚ v roce 2015 poskytnuté neinvestiční dotace v celkové výši 21.163.254 Kč včetně 8,6 mil. Kč na dorovnání mzdových prostředků spojených s navýšením platů dle nařízením vlády č. 224/2014 Sb.

Pro zrealizování HV používá ZÚ OVA všechny účetní metody a mechanismy dané platnými předpisy (časové rozlišení, dohadné účty aktivní i pasivní, opravné položky k pohledávkám..).

K dosažení HV jsme nepoužili metody dle § 66 odst. 8 vyhl. č. 410/2009 Sb. - snížení fondu reprodukce majetku z důvodu jeho nekrytí finančními prostředky.

ZÚ se sídlem v Ostravě nemá žádné evidované závazky vůči státnímu rozpočtu.

V Ostravě dne 19. 5. 2016

Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě  
Partyzánské nám. 7, 702 00 Ostrava  
IČ: 71009996

59



RNDr. Petr Hapala  
Ředitel Zdravotního ústavu se sídlem  
v Ostravě